

OTSUS

Vaidlustusaja number	29-26/304029
Otsuse kuupäev	16.03.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Osaühingu Cordeline vaidlustus Tallinna Strateegiakeskuse riigihankes „Pehmepaberi, puhastusvahendite ja -tarvikute ning -masinate ostmine“ (viitenumber 304029) riigihanke alusdokumentidele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Osaühing Cordeline, esindaja Indrek Holst Hankija, Tallinna Strateegiakeskus, esindaja Kai Randlaine
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

1. RHS¹ § 197 lg 1 p 8 ja § 192 lg 3 p 5 alusel jätta vaidlustus läbi vaatamata Lisa 2.1 Osa 1 ostukorvi järgmiste toodete nõuetele vastavuse osas:

1) jaotis „tarvikud“ rea 8 toode „mikrokiud lapp“ ja rea 9 toode „mikrokiust klaasirätik“ pesurežiimi nõuded;

2) jaotis „tarvikud“ rea 8 toode „mikrokiud lapp“ mõõdud;

3) jaotis „pehmepaber“ rea 6 toode „lehtpaberrätik hoidjasse mõõdud“;

4) jaotis „pehmepaber“ rea 8 toode „lehtpaberrätik hoidjasse mõõdud“.

2. RHS § 192 lg 3 p-i 7 alusel jätta vaidlustus läbi vaatamata Lisa 2.1 Osa 1 ostukorvi jaotise „pehmepaber“ rea 3 toote „tualettpaber hoidjasse, 2-kihiline, ökomärgisega“, osas, kuna Vaidlustajal puudub vaidlustuse esitamise õigus.

3. RHS § 197 lg 1 p 4 alusel jätta vaidlustus ülejäänud osas rahuldamata.

4. Jätta vaidlustuse esitamise kulud (riigilõiv) Vaidlustaja kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

¹Riigihangete seadus

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 09.02.2026 avaldas Tallinna Strateegiakeskus (edaspidi ka Hankija) avatud hankemenetlusega riigihanke „Pehmepaberi, puhastusvahendite ja -tarvikute ning -masinate ostmine“ (viitenumber 304029) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD).

Riigihange on jaotatud kaheks osaks:

- 1) Osa 1 - Pehmepaberi, puhastusvahendite ja -tarvikute ostmine (edaspidi Osa 1);
- 2) Osa 2 - Puhastusmasinad.

2. 18.02.2026 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Osaühingu Cordeline (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus RHAD-ile.

3. Vaidlustuskomisjon teatas 26.02.2026 kirjaga nr 12.2-10/29 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 03.03.2026 ja neile vastamiseks 06.03.2026. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad Hankija.

Vaidlustuskomisjon jätab tähelepanuta Vaidlustaja 06.03.2026 esitatud seisukohad vastuseks Hankija 06.03.2026 seisukohtadele. Pooltele oli antud tähtpäev (06.03.2026) menetlusosaliste 03.03.2026 esitatud seisukohtadele vastamiseks. 03.03.2026 esitas täiendavad seisukohad Vaidlustaja ning neile Vaidlustaja ise 06.03.2026 vastata ei saanud. 06.03.2026 Hankija seisukohtade esitamisega olid vaidlustuskomisjoni määratud tähtajad menetluskohaldamise esitamiseks lõppenud ning Hankija 06.03.2026 seisukohtadele vastamise võimalust Vaidlustajal enam ei olnud. Vaidlustaja ei pea saama vaidlustusmenetluses esitada oma seisukohti viimasena.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

4. Vaidlustaja, **Osaühing Cordeline**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

4.1. Osa 1 hõlmab pehmepaberit (ligikaudu 80% mahust), puhastusvahendeid ja puhastustarvikuid. Tegemist on turul selgelt eraldiseisvate tootekategooriatega, kuna neil on:

- 1) erinev tootjate ja maaletootjate ring;
- 2) erinev hinnastruktuur;
- 3) erinev laomudel ja tarneahel;
- 4) erinev turuspetsialiseerumine.

Vaidlustaja taotleb Osa 1 jagamist vähemalt kaheks osaks:

- 1) Pehmepaber;
- 2) Puhastusvahendid ja -tarvikud.

Osa 1 jaotamata jätmine vähendab spetsialiseerunud pakkujate osalemise võimalust ning võib põhjustada hinnamoonutust, kuna välistab spetsialiseerunud pakkujad, vähendab pakkumuste arvu, võimaldab ristsubsideerimist ega taga maksimaalset hinnakonkurentsi.

Hankija põhjendused (transpordikulu risk ja e-kataloogi eripära) ei kaalu üles

konkurentsipiirangut, eriti arvestades, et e-kataloog toimib juba mitme pakkuja süsteemina ja alla 50 eurostele tellimustele on ette nähtud transporditasu mehhanism, Osa 1 jagamine vähemalt kaheks (1. paberitooted; 2. puhastusvahendid ja -tarvikud) ei tekita ebamõistlikku halduskoormust.

Osa 1 jagamine võimaldab laiemat konkurentsi ning on kooskõlas RHS §-i 3 põhimõtetega.

4.2. Vaidlustaja soovib, et Hankija muudaks nõudeid järgmistele RHAD Lisa 2.1 Osa 1 ostukorvi toodetele:

1) jaotise „tarvikud“ rea 8 toote „mikrokiud lapp“ ja rea 9 toote „mikrokiust klaasirätik“ passirežiimile;

2) jaotis „tarvikud“ rea 8 toote „mikrokiud lapp“ mõõtudele;

3) jaotis „pehmepaber“ rea 6 toote „lehtpaberrätik hoidjasse“ mõõtudele;

4) jaotis „pehmepaber“ rea 8 toote „lehtpaberrätik hoidjasse“ mõõtudele;

5) jaotis „pehmepaber“ rea 3 toote „tualettpaber hoidjasse, 2-kihiline, ökomärgisega“ mõõtudele. Rulli pikkuse alumine piir on 170,01 m, mis välistab 170 m standardrullid 1 mm erinevuse tõttu. Selline täpsus ei oma funktsionaalset ega majanduslikku tähendust. Tegemist saab olla kas juhusliku veaga või sooviga välistada soodsad standardtooted mõõduga 170 m. Vaidlustaja soovib mõõtude vahemiku muutmist - 170–200 m.

4.3. 03.03.2026 esitas Vaidlustaja täiendavad seisukohad.

4.3.1. Vaidlustajal on kaebeõigus. RHS § 185 lg 1 ei nõua, et ettevõtjal peab olema võimatu pakkumust esitada. Piisav on õiguste või huvide võimalik kahjustamine.

Kui hanke struktuur vähendab turul osalevate ettevõtjate arvu või muudab konkurentsi vähem efektiivseks, riivab see kõigi turuosaliste, sh Vaidlustaja huve.

Vaidlustaja osaleb nii pehmepaberi kui puhastusvahendite turul ning Riigihanke struktuur mõjutab otseselt tema hinnakujundus- ja pakkumisstrateegiat.

4.3.2. Riigihanke struktuur võib kahjustada Vaidlustaja majanduslikke huve ning konkurentsiolekorda turul. Kuna Hankija vastuväide ei tugine RHS §-i 185 sisulisele analüüsile, palub Vaidlustaja jätta Hankija väide kaebeõiguse puudumise kohta tähelepanuta.

4.3.3. Hankija väidab, et Osa 1 osadeks jaotamine tooks kaasa tellimuste killustumise, transpordikulude suurenemise, keskkonnamõju kasvu, halduskoormuse suurenemise ning riigi vahendite ebaefektiivse kasutamise. Hankija tugineb RHS § 3 p-ile 5 ning leiab, et Osa 1 mitte jagamine on majanduslikult otstarbekas.

RHS § 27 lg 2 kohaselt peab hankija põhjendama riigihanke osadeks jaotamata jätmist. Hankija ei ole esitanud kvantitatiivset kulude võrdlust, prognoosi transpordikulude kasvust, halduskoormuse mõõdetavat hinnangut ega keskkonnamõju analüüsi.

4.3.4. Hankija mõonab, et ligikaudu 80% Osa 1 mahust moodustab pehmepaber. Puhastusvahendid ja -tarvikud moodustavad ligikaudu 20% mahust. Hankija ei ole selgitanud, kui suur osa tellimustest hõlmab üksnes puhastusvahendeid ja -tarvikuid ega seda, kui sageli need koos esinevad. Ilma sellise analüüsita ei ole võimalik järeldada, et väiksema mahuga osa eraldamine põhjustaks ebaproportsionaalse kulude kasvu.

4.3.5. Hanke struktuur peab vastama RHS §-i 3 põhimõtetele sõltumata infosüsteemi ülesehitusest. Tehniline mugavus ei saa olla iseseisev alus konkurentsi võimaliku piiramise õigustamiseks. Kulude kokkuhoiu argumendi usaldusväärsus eeldab selget ja kontrollitavat selgitust hinnavõrdluse mehhanismist. Hankija ei ole esitanud kvantitatiivset ega kontrollitavat analüüsi, mis tõendaks, et Osa 1 vähemalt kaheks jagamine põhjustaks märkimisväärset kulude kasvu või oleks vastuolus RHS § 3 põhimõtetega, selle kõrval ei ole RHS § 27 lg 2 nõude täitmine sisuliselt kontrollitav.

4.3.6. Hankija väidab, et Osa 1 osadeks jaotamise korral võib praeguse kuni kolme müüja asemel olla kuni üheksa müüjat ning tellimus võib jaguneda mitmeks alamtellimuseks, mis suurendaks transpordikuluseid ja halduskoormust. Hankija argumentatsioon põhineb maksimaalse killustumise stsenaariumil ning ei ole piisavalt tõendatud ega proportsionaalselt analüüsitud.

4.3.7. Hankija eeldab olukorda, kus igas osas sõlmitakse leping kolme pakkujaga, kõikides osades on erinevad pakkujad, üks tellimus sisaldab kõigi osade tooteid ning iga toode pärineb erinevalt pakkujalt. Ilma asjakohaste andmete esitamise ja analüüsita ei saa eeldada, et 9 müüja stsenaarium oleks tüüpiline või majanduslikult määrav.

Kuna ligikaudu 80% Osa 1 mahust moodustab pehmepaber on põhjendatud eeldada, et märkimisväärne osa tellimustest puudutab üksnes pehmepaberit. Sellisel juhul ei ole Osa 1 vähemalt kaheks jagamise korral realistlik eeldada maksimaalset killustumist.

4.3.8. Hankija selgitab ise, et ka praeguse mudeli puhul võib ostukorv jaguneda mitmeks alamtellimuseks, kui valitud tooted pärinevad erinevatelt müüjatelt. Seega ei ole tellimuste killustumine hanke osadeks jaotamise eripära. Kui killustumine on Hankijale probleem, siis tuleneb see eelkõige mitme pakkujaga lepingu struktuurist, mitte Riigihanke osadeks jaotamisest.

4.3.9. Isegi kui Osa 1 osadeks jaotamine võib teatud ulatuses suurendada tellimuste arvu, tuleb hinnata, kas see mõju on märkimisväärne, kas see kaalub üles konkurentsi võimaliku suurenemise ning kas sama eesmärgi on võimalik saavutada vähem konkurentsi piirava meetmega. Hankija ei ole sellist kaalutlust esitanud.

4.3.10. Hankija väitel on turul piisavalt ettevõtjaid, kes suudavad pakkuda kõiki Osa 1 tootekategooriaid seega konkurents ei ole piiratud.

Hankija argumentatsioon ei sisalda piisavat sisulist analüüsi konkrentsimõju kohta ning tugineb üldistele väidetele turu piisavuse ja kaalutusõiguse kohta. Asjaolu, et varasemas hankes esitasid pakkumused 8 pakkujat, ei näita iseenesest kas konkurents oli maksimaalselt avatud, kui palju potentsiaalseid pakkujaid jäi kõrvale, kas spetsialiseerunud ettevõtjad loobusid hanke struktuuri tõttu osalemisest ja kas hinnatase kujunes turutingimustele vastavaks.

RHS §-i 3 eesmärk ei ole tagada minimaalne konkurents, vaid efektiivne konkurents ja võimalikult lai turuosaliste kaasatus. Pakkujate arv üksi ei võimalda hinnata, kas hanke struktuur soodustab või piirab turule sisenemist.

4.3.11. Hankija leiab, et konkurents ei ole piiratud, kuna turul on piisaval arvul pakkujaid, kes suudavad kõiki kolme tootekategooriat pakkuda, sh Vaidlustaja ise.

Sellise lähenemisega määratleb Hankija konkurentsi üksnes universaalsete pakkujate kaudu, millega piirab spetsialiseerunud ettevõtjate konkureerimist. Selline lähenemine võib kaasa tuua turu koondumise ja hinnakonkurentsi vähenemise pikemas perspektiivis. Riigihanke eesmärk ei ole tagada, et leidub ettevõtjaid, kes suudavad katta kogu hankemahu, vaid kujundada hanketingimused viisil, mis võimaldab avatult ja piiranguid tekitamata, võimalikult laial turuosaliste ringil konkureerida.

4.3.12. Kuigi RHS § 7 lg 4 võimaldab ühispakkumuse esitamist, ei ole see automaatselt samaväärne iseseisva osalemise võimalusega. Ühispakkumuse võimalus ei neutraliseeri Riigihanke struktuurist tulenevat võimalikku konkrentsimõju.

4.3.13. Hankija kaalutusõiguse teostamine peab olema põhjendatud, proportsionaalne ja kooskõlas RHS §-i 3 põhimõtetega. Hankija ei ole esitanud sisulist hinnangut sellele, kas Osa 1 vähemalt kaheks jaotamine võiks suurendada konkurentsi ilma ebaproportsionaalse kulude kasvuta.

4.3.14. Hankija viited turu piisavusele, pakkujate arvule, universaalsete pakkujate olemasolule, ühispakkumuse võimalusele ja kaalutlusõigusele ei asenda konkreetset ja kontrollitavat analüüsi Riigihanke struktuuri mõjust konkurentsile.

Vaidlustaja leiab, et Osa 1 vähemalt kaheks jagamise võimalikkust ei ole hinnatud piisava sügavusega ning konkurentsimoju ei ole adekvaatselt analüüsitud. Seetõttu ei saa nimetatud argumente pidada piisavaks põhjenduseks Osa 1 osadeks jaotamata jätmisele RHS § 27 lg 2 tähenduses.

4.3.15. RHS § 27 lg 2 kohaselt peab osadeks jaotamata jätmise olema põhjendatud. Käesolevas vaidluses on keskne küsimus, kas Osa 1 mittejaotamine on sisuliselt põhjendatud ja proportsionaalne. Hankija viide sellele, et RHS ei kohusta osi looma, ei asenda nõuetekohast kaalutlusanalüüsi.

4.3.16. Kaalutlusõiguse teostamine ei saa piirduda deklaratiivse seisukohaga, et „kohustust ei ole“ ja „soovi ei ole“. Kaalutlusõigus peab põhinema objektiivsel analüüsil, konkurentsi ja kulude kaalumisel ning proportsionaalsuse hindamisel. Kui selline analüüs puudub või on ebapiisav, ei saa mittejaotamist lugeda õiguspäraseks üksnes põhjusel, et seadus ei näe ette automaatset kohustust.

4.3.17. Vaidlustaja ei nõustu Hankija seisukohaga, et vaidlustus oli ennatlik ning tehniliste nõuete kujundamine kuulub tema diskretsiooni alla.

Vaidlustajal ei olnud võimalik jääda ootama küsimustele vastuseid, riskides samal ajal vaidlustustähtaja möödumisega

5. Hankija, **Tallinna Strateegiakeskus**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

5.1. Vaidlustaja taotleb Osa 1 jaotamist vähemalt kaheks eraldi osaks:

1) pehmepaber;

2) puhastusvahendid ja -tarvikud.

Vaidlustaja ei ole välja toonud, kuidas rikub Osa 1 osadeks jaotamata jätmise tema õigusi või kahjustab tema huvisid. Vaidlustaja ei ole selgitanud, milles seisneb väidetav konkurentsipiirang olukorras, kus Vaidlustaja ise müüb kõiki Osasse 1 kuuluvate tootekategooriate kaupu. Vaidlustaja taotleb ka puhastustarvikute ja pehmepaberi kategooriates alusdokumentide muutmist ning on esitanud teabevahetuses Hankijale küsimuse, milles taotleb ka puhastusainete kategoorias muudatuse tegemist. Eeltoodu näitab Vaidlustaja soovi ja võimekust pakkuda kõigi kolme tootekategooria kaupu. Vaidlustaja ei ole selgitanud, millise kategooria kaupu tal pakkuda ei ole võimalik. Seega puudub Vaidlustajal vaidlustuse esitamiseks RHS § 185 lg-st 1 tulenev õiguslik alus.

5.2. Vaidlusaluse Riigihanke puhul on tegemist regulaarselt läbiviidava hankega, mis korraldatakse Tallinna Strateegiakeskuse poolt keskse ja ühishankena 260 erineva asutuse ja hankija jaoks. Tallinna Strateegiakeskus, kui linna asutustele keskne hankija, selgitas enne Riigihanke korraldamist välja, millised on linna asutuste vajadused ja nende eelnevad ostukäitumised vastavate kaupade ostmisel. Lisaks selgitas Hankija välja, kas turul on piisavalt ettevõtjaid, kellel on võimekus müüa kõikide nimetatud tootekategooriate kaupu, et tagada Riigihankes konkurents.

5.3. Varasem riigihange „Pehmepaberi, puhastusvahendite- ja tarvikute ostmine“ (viitenumber 272772) ei olnud osadeks jaotatud ning hõlmas pehmepaberitoodete, puhastusvahendite- ja tarvikute ostmist (edaspidi täidetav raamleping). Hankija analüüsis täidetava raamlepingu alusel asutuste tehtud oste, asutuste vajadusi ja ostukäitumist ning selgitas välja, et asutustel on vajadus tellida hügieeni ja ruumide korrashoiu tagamiseks vajaminevaid pehmepabereid,

puhastusvahendeid ja -tarvikud koos, st sama raamlepingu alt. Hankija on seega oma reaalistest vajadustest ja turu olukorrast lähtudes jaotanud Riigihanke kaheks osaks:

- 1) Osa 1 - Pehmepaberi, puhastusvahendite ja -tarvikute ostmine;
- 2) Osa 2 - Puhastusmasinad.

Vastavalt hanketeate p-ile 5.1.15 sõlmitakse Osas 1 raamleping kuni kolme pakkujaga.

5.4. Hankija ei nõustu Vaidlustajaga, et Osa 1 osadeks jaotamine ei suurenda Hankija halduskoormust ega too ostjatele kaasa ebamõistlikke lisakulusid.

Täidetavas raamlepingus jääb enim tellimusi hinnavaheks 0-50 eurot. Hankija on Osas 1 näinud ette müüja transporditasu tellimustele, mille maksumus on kuni 50 eurot (kaasa arvatud). Tegemist on e-kataloogi hankega, st ostja valib e-kataloogist välja tooted ning lisab need oma ostukorvi. Ostja ei näe oma vaates müüjate andmeid, st et ostja ei saa ostukorvi koostada ühe müüja põhiselt. Ostja valib tooted ostukorvi hinna põhiselt ning see tähendab, et ostukorvi võib sattuda erinevate müüjate erinevad tooted. Kui ostja esitab tellimuse, ehk märgib ostukorvi lisatud tooted tellituks, genereerib e-kataloogi süsteem ostukorvist nii mitu erinevat tellimust kui palju on erinevate müüjate tooteid ostukorvi valitud. Ehk siis, kui lepingus on 3 müüjat ja ostja ostukorvi valitud kaubad jagunevad näiteks kahe müüja vahel, tekib 2 eraldi tellimust. Vastavalt raamlepingu p-i 5.7 teisele lausele ei saa müüja tellimuse täitmisest keelduda kaupade osas, mida müüja on sisestanud e-kataloogi antud teavituse alusel ning mille osas ostja on esitanud tellimuse, ja kui tellimus jääb alla 50 euro km-ta, lisab müüja transporditasu (raamlepingu p 3.2.3). Kui Hankija oleks jaotanud Osa 1 omakorda nt kolmeks eraldi osaks, siis oleks ühe raamlepingu asemel kolm raamlepingut ja kolme müüja asemel üheksa müüjat. E-kataloogis tähendaks see siis ühe 50-eurose tellimuse puhul, et see võib jaguneda üheksaks erinevaks alamtellimuseks üheksa erineva müüja vahel ehk üheksa transpordikulu kolme transpordikulu asemel. Osa 1 tehnilise kirjelduse p-i 2.6 kohaselt peab müüja ostjatele tagama ka kauba väljastamise oma müügiesindusest, väljastuspunktist või laost, seega mitme raamlepingu puhul suureneksid asutuste jaoks sellega seotud kulud ka siis, kui transporditasu ei kohalduks, kuid ostja läheks ise kaubale järele.

5.5. Mida vähem on tellimusi arvuliselt, seda väiksemad on nende täitmise transpordikulud ja keskkonnale põhjustatud jalajälje suurus. RHS § 2 lg 2 järgi peab hankija riigihanke planeerimisel ja korraldamisel arvestama mh keskkonnanahoidlike lahendustega ning ilmselgelt on keskkonnanahoidlikum see variant, kui kaupu tarnitakse või neile järele minnakse vähem arv kordi. Kui kaupu ostetakse mitme raamlepingu alt eraldi, siis tooks see kaasa halduskoormuse ja majanduskulude märkimisväärselt kasvu, kuivõrd eraldi raamlepingute alt tellimuste tegemisega kaasnevad täiendavad ajakulud, tellimuste täitmiseks suureneksid transpordikulud koos kahjuliku keskkonnamõjuga, asutused peavad olema valmis eri aegadel tarnitud kaupu vastu võtma ja kontrollima nende vastavust erinevatele raamlepingutele ning menetleda tuleks rohkelt eraldi arveid.

5.6. Osa 1 hõlmab valdavalt pehmepaberit (ligikaudu 80% mahust), mistõttu eraldi osa loomine puhastusvahendite ja puhastustarvikute ostmiseks ongi ebaproportsionaalne, kuna see tooks kaasa rohkelt väiksemaid tellimusi. Eeltoodust lähtuvalt ei ole Osa 1 jaotamine eraldi osadeks majanduslikult otstarbekas ja ei annaks Hankijale mastaabisäästu efekti, vaid tooks kaasa kulude kasvu ning ei oleks kooskõlas RHS § 3 p-iga 5, mis kohustab hankijat kasutama rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt.

5.7. Asjaolus, et turul on piisavalt ettevõtjaid konkurentsi tagamiseks, veendus Hankija eelnevates hankemenetlustes, sh viitenumbri 269506, mis oli osadeks jaotamata ja kus pakkumuse esitasid 8 pakkujat. Hankija ei ole põhjendamatult konkurentsi piiranud, kuna turul on piisaval arvul pakkujaid, sh ka Vaidlustaja ise, kes saaksid kõigi kolme tootekategooria kaupu pakkuda.

5.8. Vaidlustaja ei ole näidanud, kui suur hulk oleks selliseid spetsialiseerunud pakkujaid, kelle osalemine ei oleks Riigihankes võimalik või mil viisil toimuksid hinnamoonutused kolme tootekategooria kaupade müügil Osa 1 alt. Hankija arvates ei mõjuta Vaidlustaja väidetud erinev tootjate ja maaletoojate ring pakkujate võimekust erinevaid kaupu müüa, sest üldjuhul müüjad kombineerivadki oma tootevalikud erinevate tootjate või maaletoojate kaupadest, et tagada suurem toodete valik. Konkreetsele tootekategooriale spetsialiseerunud müüjad saaksid sellegipoolest käesolevas hankes osaleda, esitades ühispakkumuse või kaasates alltöövõtjaid. Tallinna Halduskohtu 24.01.2020 otsuse 3-19-2344/30 p-s 25.6 on kohtu seisukoht, et üksnes hanke osadeks jaotamata jätmine ei tähenda, et konkurentsi on piiratud. Konkurentsi aitab tagada ühispakkumuse esitamise võimaldamine (RHS § 7 lg 4).

5.9. RHS § 27 lg 2 kohustab hankijat riigihanke alusdokumentides põhjendama riigihanke osadeks jaotamata jätmist, kuid millistest konkreetsetest kaalutlustest lähtuvalt peab riigihanke ühe menetluse raames osadeks jaotama, sättes ei täpsustata. Kuna Hankija on Riigihanke osadeks jaotanud, siis ei ole Hankijal enam RHS § 27 lg-st 2 tulenevat põhjendamiskohustust. Osadeks jaotamise korral peab Hankija suutma hiljemalt vaidlustusmenetluses mõistlikult põhjendada seda, miks on Riigihanke osa just selline ja mitte teistsugune (25.03.2025 otsus nr 47-25/287219 p 7.2).

5.10. Hankijal on õigus võtta arvesse ka asjaolu, et mida rohkem on hanke osi, lepinguid ja lepingupartnereid, seda keerukam ja kulukam on lepingute täitmise korraldamine, võttes arvesse ka kesksete raamlepingutega kaasatud asutuste suurt hulka ning et sellisel viisil ostmisel ei oleks tagatud rahaliste vahendite säästlik kasutamine. Hankija on esitanud sisulised põhjendused, et Osa 1 jaotamine osadeks suurendaks kulusid ja halduskoormust. Vaidlustaja ei ole oma väiteid konkurentsi piiramise kohta millegagi tõendanud.

5.11. Seoses konkreetsetele toodetele esitatud nõuete vaidlustamisega, märgib Hankija seoses Vaidlustaja taotlusega muuta pehmepaberi jaotuses positsioonis 3 tualettpaberi rulli pikkust - 170–200 meetrit - et vastas RHR-is Vaidlustaja sellekohasele küsimusele 20.02.2026: *Hankija muudab osa 1 lisa 2.1. ostukorvis jrk nr 3 „Tualettpaber hoidjasse, 2-kihiline, ökomärgisega“ lubatud meetrite arvu rullis ja pakkuda saab rulli pikkusega 180-200 m. 170 m pikkust rulli saab pakkuda jrk nr 4 „Tualettpaber hoidjasse, 2-kihiline, ökomärgisega“, kus rulli pikkus peab jääma vahemikku 130-170 m.* Hankija viis eelnimetatud muudatuse Lisa 2.1 Osa 1 Ostukorvis sisse 20.02.2026.

Hankija ei muutnud eelnimetatud rullis oleva paberi pikkuse nõuet vastavalt Vaidlustaja soovile, so 170–200 meetrit, vaid kehtestas nõudeks vahemiku 180-200 meetrit. Tualettpaberit, mille rullis on vähemalt 170 meetrit paberit, saavad pakkujad pakkuda ostukorvi jrk nr-i 4 „Tualettpaber hoidjasse, 2-kihiline, ökomärgisega“, kus on nõutud rulli paberi pikkuseks vahemik 130-170 meetrit, tegemist on nõ väiksema rulliga. Jrk nr 3 „Tualettpaber hoidjasse, 2-kihiline, ökomärgisega“, kus Hankija kehtestas muudatusega rulli paberi pikkuse vahemikuks 180-200 m, on tegemist suurema rulliga. Tegemist on vajadusega osta nii suurema kui ka väiksema paberi pikkusega rulle ning selliselt rullide pikkuste vahemike sätestamine võimaldab saada asutustele nende vajadustele vastavaid tooteid. Kui Hankija kehtestaks real jrk nr 3 rulli paberi pikkuse nõudeks vahemiku 170–200 meetrit, st tingimusele vastaks ka 170 meetrise paberi pikkusega rull, oleks pakkujatel kasulikum pakkuda sellist rulli, mille pikkus olekski vaid 170 meetrit ning sellisel juhul jääks Hankija vajadus suurema paberi pikkusega rulli osas täitmata. Hankija kehtestas muudetud tingimuses paberi pikkusele vahemiku 180-200 m arvestades rullide standardset pikkusastet ja eemaldas nõudest 0,01 meetri täpsusega määratud alumise piiri. Sellisel viisil tingimust kehtestades ei toimu Vaidlustaja huvide rikkumine, sest ka Vaidlustaja enda taotlus oli, et 0,01 meetri täpsusega määratud alumine piir ei ole antud juhul praktiline, vaid lähtuda tuleks standardsetest (nt 160 m, 170 m, 180 m, 200 m jne) pikkusastmetest.

5.12. 06.03.2026 esitas Hankija täiendavad seisukohad.

5.12.1. Hankija jääb varasema seisukoha juurde, et Vaidlustajal puudub vaidlustuse esitamiseks RHS § 185 lg-st 1 tulenev õiguslik alus.

5.12.2. Hankija ei pea arvestama turuosaliste tulususe-, hinnakujundamise vm strateegiaid riigihanke korraldamisel. Selline lähenemine oleks alati piirav mõne teise ettevõtja osas, kuivõrd vaba turu tingimustes on igal ettevõtjal õigus ise kujundada oma strateegiad. Hankija leiab, et vaidlustus viitab pigem Vaidlustaja huvile hanke struktuuri muutmiseks tema hinnakujunduse strateegiale sobivamaks, kuid mis võib teiste hankes osalemisest huvitatud isikute suhtes olla piirav ning tekitada vastuolu RHS §-is 3 toodud üldpõhimõtetega.

5.12.3. Hankija on Riigihanke juba osadeks jaotanud, mistõttu RHS § 27 lg-st 2 tulenev põhjendamiskohustus ei kohaldu.

5.12.4. Hankijal ei ole kohustust koostada analüüse või teha uuringuid osadeks jaotatud hankes iga osa kohta, mille sisuks oleks osade omakorda osadeks jaotamise võimaluse kaalumine. Hankija on jaganud Riigihanke osadeks lähtuvalt turul tegutsevate ettevõtete profiilist, kes võiksid potentsiaalselt käesolevas hankes pakkumusi esitada ja arvestades ostjate reaalseid vajadusi. Ka Vaidlustaja enda puhul, vastavalt Vaidlustaja kodulehe infole, kus kõik kolm tootekategooriat on esindatud ja ka tema enda sõnul, ei ole pakkumuse esitamine Osas 1 kehtivatel tingimustel välistatud.

5.12.5. Kuivõrd RHS-ist tulenevalt ei pea hankija põhjendama osadeks jaotatud riigihankes ühe osa veel omakorda osadeks jaotamata jätmist, ei saa ka eeldada, et Hankijal on kohustus teha selle kohta kaalutusotsus. Vastuses vaidlustusele on Hankija esitanud reaalsed põhjendused, miks ei ole Osa 1 jaotamine majanduslikult otstarbekas ning mille ümberlõkkamiseks ei ole Vaidlustaja esitanud omapoolseid arvutusi ega analüüse. Avalikult kättesaadavast ettevõtete kodulehtede/e-poodide teabest nähtub, et puhastustoodete turul tegutsevad ettevõtted pakuvad tavapäraselt korraga nii pehmepaberi tooteid, puhastusvahendeid kui ka puhastustarvikuid. Ka vaidlustuskomisjon on oma 25.03.2025 otsuse 47-25/287219 p-s 7.3.1 selgitanud, et: *Asjaolu, et teistsugustel, Vaidlustajale sobivamatel, tingimustel (teistsuguse hankelepingu esemega) võiks pakkujate ring olla veelgi suurem ei tähenda, et olemasolevate tingimustega on Hankija konkurentsi efektiivse ärakasutamise põhimõtet rikkunud (RHS § 3 p 3). Kõik isikud, kes tegutsevad turul vastavas valdkonnas, ei pea igal juhul saama endale sobivatel tingimustel Riigihankes osaleda ja pakkumust esitada.*

5.12.6. Riigihanke tingimused on kooskõlas RHS-is sätestatuga, sh vastavad RHS § 3 üldpõhimõtetele. Hankemenetlus ja sh hanke ülesehitus peavad tervikuna olema kooskõlas RHS-iga, mitte üksnes ühe sättega. Hankija korraldab hanke elektroonilise kataloogi hankena, millele kohalduvad RHS §-id 39-41. RHAD sisaldab lisa 4.1 „Osa 1 pakkumuse koostamine ning toodete ja tellimuste haldamine e-kataloogis“, mis on üldine juhend pakkumuste koostamiseks e-kataloogis ning sisaldab sh ka testkeskkonna ligipääse, et pakkujatel oleks võimalus tutvuda e-kataloogi demo-versiooniga. Juhendiga tutvudes oleks Vaidlustaja saanud vastused ka oma täiendavates seisukohtades esitatud e-kataloogiga seonduvatele küsimustele. Tegemist ei ole Hankija „tehnilise mugavusega“, vaid Riigihange korraldatakse vastavalt RHS-is sätestatud elektroonilise kataloogi nõuetele. Vaidlustaja tõstatatud küsimustega e-kataloogi toimimisest ja hindadest ei tõendata väiteid, et Osa 1 omakorda osadeks jaotamine ei too kaasa tellimuste suuremat killustumist ning et see ei suurenda Hankija kulusid ja halduskoormust mitme raamlepingu täitmise korral. Isegi kui pehmepaberitoodete osakaal on suurem, siis tooks osa 1 osadeks jaotamine ja eraldi raamlepingute alt tellimuste tegemine sellegipoolest hankijale kaasa suurenenud kulud ja halduskoormuse, mis ei ole kooskõlas RHS § 3 p-is 5 toodud põhimõttega kasutada rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt.

Vaidlustaja ei ole tõendanud oma väidet, et osa 1 jaotamine vähemalt kaheks osaks ei tooks hankijale kaasa täiendavaid kulusid või halduskoormuse kasvu.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

6. Hankija leiab, et Vaidlustajal puudub vaidlustuse esitamise õigus, kuna Vaidlustaja ei ole tõendanud, et RHAD rikub Vaidlustaja õigusi või kahjustab tema huve RHS § 185 lg 1 mõttes. Vaidlustuskomisjon Hankijaga ei nõustu. Ehkki Vaidlustaja ei ole otseselt väitnud, et tal ei ole vaidlustatud tingimuste tõttu võimalik Riigihankes osaleda, on ta oma menetluskirjades selgitanud, et Osa 1 osadeks jagamata jätmine kahjustab tema majanduslikke huve, kuna mõjutab tema positsiooni hankes osalemisel (hinnakujundust, kulustruktuuri ja konkurentsipositsiooni hankemenetluses). Lisaks Osa 1 osadeks jaotamata jätmisele vaidlustas Vaidlustaja ka nõuded mitmetele ostukorvis nimetatud tarvikutele, mille Hankija küll vaidlustusmenetluse ajal vastavalt Vaidlustaja soovidele/ettepanekutele muutis.

7. Vaidlustuskomisjon juhib siiski tähelepanu, et õige ei ole Vaidlustaja seisukoht, et Vaidlustaja huvi vaidlustuse esitamiseks ei pea olema individuaalne erihuvi ning kuigi Vaidlustaja suudab ise nõuetele vastata, võib ta siiski vaidlustada tingimuse, mis moonutab konkurentsiolukorda. Pikaajalise kohtu- ja vaidlustuspraktika kohaselt on isikute riigihankes osalemise ainus seaduslik eesmärk majanduslik huvi sõlmida hankelepings. Riigihanke vaidlustusmenetluses kaitstav õigushüve on õiguspärane hankelepingsu sõlmimise võimalus. Populaarkaebused ei ole riigihangetes lubatavad, seega ei saaks Vaidlustaja esitada vaidlustust üksnes argumendiga, et ta soovib edendada üldist konkurentsiolukorda, tahab saavutada, et Hankija järgiks riigihanke korraldamise üldpõhimõtteid vms. Vaidlustuskomisjonile ei ole arusaadav, kuidas turul olevate ettevõtjate arvu vähenemine või konkurentsi vähem efektiivseks muutumine, saaks kahjustada Vaidlustaja kui (võimaliku) hankemenetluses osalemisest huvitatud isiku huve.

8. Vaidlustaja tugineb põhiliselt argumendile, et jättes Osa 1 vähemalt kaheks osaks jagamata on Hankija eksinud RHS § 27 lg 2 vastu, mis kohustab pakkuja põhjendama riigihanke osadeks jaotamata jätmist. Seejuures kujutab Vaidlustaja Hankija põhjendamiskohustust komplitseeritud kogumina tõendamisest, argumenteerimisest ja kaalutlemisest.

9. RHS § 27 lg 2 on sõnastatud järgmiselt: *Riigihanke korral, mis ei ole ühe menetluse raames osadeks jaotatud ja mille eeldatav maksumus on vähemalt võrdne riigihanke piirmääraga või rahvusvahelise piirmääraga, kui käesolev seadus selle riigihanke kohta riigihanke piirmäära ei sätesta, põhjendab hankija riigihanke alusdokumentides, miks ta otsustas riigihanke ühe menetluse raames jätta osadeks jaotamata. Osadeks jaotamata jätmise põhjendamise kohustust ei ole, kui hankelepings sõlmitakse raamlepingsu või diinaamilise hankesüsteemi alusel.*

Kuna käesoleval juhul ei saa olla vaidlust, et Hankija on Riigihanke osadeks jaotanud (Osa 1 ja Osa 2 – Puhastusmasinad) ei pidanud Hankija RHAD-is põhjendama, miks ta otsustas jätta riigihanke ühe menetluse raames osadeks jagamata, sest Hankija ju jagas selle osadeks.

Seega ei olnud Hankijal RHS § 27 lg-st 2 tulenevat põhjendamiskohustust seoses Riigihanke osadeks jaotama jätmisega, mistõttu Hankija ei ole rikkunud RHS § 27 lg-t 2. RHS § 27 lg 2 ei kohusta Hankija põhjendama RHAD-is juba osadeks jaotatud riigihanke osade osadeks jaotamata jätmist.

10. Laiendades RHS § 27 lg-t 2 selle eesmärgist tulenevalt (RHS-i seletuskirjast nähtuvalt on RHS § 27 lg 2 eesmärgiks uute direktiivide kohaselt väikeste ja keskmiste ettevõtete riigihangetel osalemise hõlbustamine ning konkurentsi suurendamine) ja asudes seisukohale, et ka osadeks jaotamise korral peab Hankija suutma vaidluse puhul vaidlustusmenetluses mõistlikult põhjendada seda, miks on Riigihanke osa just selline ja mitte teistsugune, ei saa sellise põhjendamiskohustuse ulatus olla suurem ja laiem kui RHS § 27 lg 2 puhul. RHS-i

seletuskirjas on mh selgitatud järgmist: *kuigi hankijal on kohustus riigihanke ühe hankemenetluse raames osadeks jaotamata jätmist põhjendada, peaks ta saama seda siiski otsustada ilma, et seda otsust oleks võimalik vaidlustada või järelevalvemenetluses kahtluse alla seada. Teisisõnu saab siin hankijale üksnes ette heita seda, kui tema vastav põhjendus ei ole sisuline. Kas aga põhjused on ka otstarbekad ja asjakohased, seda vaidlustada ei saa.*

Seega isegi kui vaidlustuskomisjon saab vaidluses RHAD-i üle kontrollida seda, miks Hankija on otsustanud Osa 1 piiritleda pehmepaberi, puhastusvahendite ja -tarvikute ostmisena ja mitte jagada seda kaheks (või isegi kolmeks) erinevaks osaks, saab vaidlustuskomisjoni kontroll piirduda üksnes sellega, kas Hankija põhjendused on sisulised.

11. Vastuses vaidlustusele on Hankija põhjendanud Osa 1 eset (pehmepaber, puhastusvahendid ja -tarvikud) kokkuvõtlikult järgmiselt:

1) Hankija korraldab Riigihanget keskse- ja ühishankena 260 erineva asutuse jaoks ning vastavalt oma reaalsele vajadusele jagas Riigihanke kaheks osaks – Osa 1 ja Osa 2 – Puhastusmasinad;

2) Hankija kogemused varasemate riigihangete (nt avatud hankemenetlusega riigihange „Pehmepaberi, puhastusvahendite- ja tarvikute ostmine“ (viitenumber 269506)) läbiviimisest näitavad, et isegi olukorras, kus Riigihanke eseme osas analoogsed riigihanked ei olnud üldse osadeks jaotatud, esines siiski piisav konkurents;

3) Osa 1 osadeks jaotamine viisil, et loodaks eraldi osad pehmepaberile (ca 80% mahust) ja puhastusvahenditele ja -tarvikutele tooks kaasa tellimuste killustumise, suurendaks Hankija halduskoormust ning tooks ostjatele kaasa kulude kasvu, kuna tooks kaasa rohkelt väiksemaid tellimusi.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija põhjendused on piisavad ja sisulised, mõistmaks, et Hankija otsus mitte jagada Osa 1 osadeks ei ole meelevaldne. Nagu eespool juba märgitud, ei hinda vaidlustuskomisjon seda, kas Hankija põhjendused on otstarbekad. Seda, et kohtu- ja vaidlustusmenetluses ei saa kontrollida hankija otsuste otstarbekust kinnitab ka kohtupraktika (nt Tallinna Ringkonnakohus on 18.06.2021 otsuse nr 3-21-613 p-is 14 välja toonud, et *Riigihankes osalemisest huvitatud ettevõtjal on õigus nõuda HD muutmist üksnes siis, kui see on vastuolus õigusaktidega (RHS § 185 lg 1 ja lg 2 p 1 ning § 197 lg 1 p 5). Halduskohtul puudub pädevus hinnata hankija kaalutusotsuste otstarbekust (HKMS § 158 lg 3). Kohus saab kontrollida nende tingimuste õiguspärasust ulatuses, mis riivavad kaebaja kui potentsiaalse riigihankel osaleja õigusi. [---]*

12. Vaidlustaja peamine väide on, et Osa 1 jagamata jättes piirab Hankija konkurentsi ega kasuta seda efektiivselt. Samas ei ole Vaidlustaja kuidagi tõendanud, et konkurents Osas 1 puuduks või et Osa 1 osadeks jaotamisel muutuks see kuidagi efektiivsemaks. Vaidlustaja väited on üldsõnalised ja täielikult põhjendamata. Tähelepanuväärne on see, et valdav enamus Vaidlustaja argumente ei seonu sisuliselt ka tema enda õiguste rikkumise või huvide kahjustamisega vaid mingi üldise efektiivse konkurentsi tagamisega (arusaamatuks jääb, miks on suurem konkurents Vaidlustaja huvides). Nagu juba eespool märgitud (vt käesoleva otsuse p 7) ei ole populaarkaebuste esitamine vaidlustusmenetluses lubatud, mistõttu Vaidlustaja sellekohased argumendid tuleb jätta tähelepanuta.

13. Hankija on asjakohaselt selgitanud, et konkurents pakkujate osas, kes suudavad Riigihanke tingimustele vastavalt pakkuda pehmet paberit, puhastusvahendeid ja -tarvikute koos, on olemas ja see ei ole liiga väike, st puudub igasugune alus väita, et Riigihange ei ole Osas 1 avatud konkurentile või et konkurentsi ei kasutata ära efektiivselt. Asjaolu, et teistsugustel, Vaidlustajale sobivamatel, tingimustel (teistsuguse hankelepingu esemega), võiks pakkujate ring olla veelgi suurem ei tähenda, et olemasolevate tingimustega on Hankija konkurentsi efektiivse ärakasutamise põhimõtet (RHS § 3 p 3) rikkunud. Nii kohtud, kui vaidlustuskomisjon on oma praktikas püsivalt rõhutanud, et kõik isikud, kes tegutsevad turul vastavas valdkonnas, ei pea igal juhul saama endale sobivatel tingimustel Riigihankes osaleda ja pakkumust esitada

(vt nt Tallinna Halduskohtu 04.05.2021 otsus nr 3-21-613, p 10: *Hanketingimuste määratlemisel on hankijal avar kaalutlusruum ning riigihankes osalevatel pakkujatel puudub subjektiivne õigus nõuda, et hankija kehtestaks tingimused, mis nende huve enim tagaks või hankelepõhuga võetavad riskid täielikult maandaks.*

14. Vaidlustuskomisjon leiab, et Hankija põhjendused annavad piisava arusaamise kaalutlustest, millest Hankija on Osa 1 osadeks jaotamata jätmisel lähtunud, need põhjendused on sisulised ja usutavad, mistõttu vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija ei ole eksinud Osas 1 Riigihanke osadeks jaotamisel (jaotamata jätmisel) RHS-is sätestatud riigihanke üldpõhimõtete ega ka RHS § 27 lg 2 vastu ning RHAD ei ole sellisena vastuolus õigusaktidega ettenähtud nõuetega

15. Lisaks Osa 1 osadeks jagamata jätmisele vaidlustas Vaidlustaja Lisa 2.1 Osa 1 Ostukorvi toodetele seatud tingimused 5 tarviku osas. Kuna samade tarvikute osas esitas Vaidlustaja Hankijale ka RHR-i teabevahetuses küsimused ning ettepaneku nõuete muutmiseks, siis nelja tarviku osas muutis Hankija 20.02.2026 tarvikutele kehtestatud nõudeid väljaspool vaidlustusmenetlust, vastavalt Vaidlustaja soovile, kõrvaldades sellega vaidlustuses väidetud õigusrikkumised (RHS § 192 lg 3 p 5), mistõttu nende osas tuleb vaidlustus jätta läbi vaatamata.

16. Ühe tarviku („pehmepaber“ rea 3 toode „Tualettpaber hoidjasse, 2-kihiline, ökomärgisega“) (edaspidi Toalettpaber) osas muutis Hankija 20.02.2026 küll rulli mõõte - *Rullis 180-200 meetrit*, kuid mitte vastavalt Vaidlustaja taotlusele (170-200 m). RHR-is esitas Hankija 20.02.2026 asjakohase selgituse, vastusena Vaidlustaja 18.02.2026 küsimusele² järgmiselt: *Hankija muudab osa 1 lisa 2.1. ostukorvis jrk nr 3 „Tualettpaber hoidjasse, 2-kihiline, ökomärgisega“ lubatud meetrite arvu rullis ja pakkuda saab rulli pikkusega 180-200 m. 170 m pikkust rulli saab pakkuda jrk nr 4 „Tualettpaber hoidjasse, 2-kihiline, ökomärgisega“, kus rulli pikkus peab jääma vahemikku 130-170 m. [---].*

Vaidlustaja täiendavatest seisukohtadest vaidlustusmenetluses ei selgu, kas Vaidlustaja leiab, et Toalettpaberi osas on Hankija vaidlustatud õigusrikkumise kõrvaldanud või mitte (Vaidlustaja ei ole oma täiendavates seisukohtades ühegi tarviku nõudeid käsitleanud), mistõttu vaidlustuskomisjon ei jäta vaidlustust käsitletavas osas RHS § 192 lg 3 p-i 5 alusel läbi vaatamata. Küll aga leiab vaidlustuskomisjon, et olukorras, kus RHAD-i muutmise tõttu vaidlustusmenetluse ajal ei saa vaidlustuskomisjon teha otsust RHAD-i dokumentide kohta mis enam ei kehti ega ka uue redaktsiooni kohta, mida pole vaidlustatud, tuleb vaidlustus selles osas jätta läbi vaatamata RHS § 192 lg 3 p-i 7 alusel.

Juhul, kui Vaidlustaja leiab, et 20.02.2026 Toalettpaberi rulli pikkuse osas tehtud muudatus rikub tema õigusi, tuleb Vaidlustajal vaidlustada Toalettpaberile kehtestatud nõuet 20.02.2026 redaktsioonis. Seega vaidlustuse läbi vaatamata jätmisega selles osas on Vaidlustajale kaebeõigus jätkuvalt tagatud.

17. Hankija on heitnud Vaidlustajale ette seda, et Vaidlustaja on esitanud vaidlustuse ennatlikult, ootamata ära vastuseid hankemenetluses esitatud küsimustele.

Vaidlustuskomisjon märgib, et hankemenetluses küsimuste esitamine või esitatud küsimustele vastuste ära ootamine ei ole RHS-i kohaselt vaidlustuse esitamise eelduseks. RHS-is ettenähtud tähtajal võib hankemenetluses osalemisest huvitatud isik esitada riigihanke alusdokumentide peale vaidlustuse hoolimata sellest, kas ta on nende dokumentide kohta küsimusi esitanud või mitte. Küll aga juhib vaidlustuskomisjon tähelepanu sellele, et Vaidlustaja eksib arutlustes selle üle, et RHS § 185 lg 2 kohaselt tuleb vaidlustus esitada 10 päeva jooksul riigihanke alusdokumentide avalikustamisest. Nimelt ei sisalda RHS § 185 lg 2 ühtegi tähtaega vaid loetleb hankija dokumente ja otsuseid, mille peale võib vaidlustuse esitada. Vaidlustuse ja kahju hüvitamise taotluse esitamise tähtajad on toodud RHS §-is 189. Käesoleval juhul on asjasse

² Sõnumi ID 1057759.

puutuv RHS § 189 lg 2 p 2, mille kohaselt vaidlustus riigihanke alusdokumendi peale peab olema laekunud vaidlustuskomisjonile hiljemalt viis tööpäeva enne hankemenetluses, sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluses ja kontsessioonilepingu sõlmimise menetluses osalemise taotluste, pakkumuste või ideekonkursil ideekavandite esitamise tähtpäeva, kui riigihanke eeldatav maksumus on vähemalt võrdne riigihanke piirmääraga [---].

Vaidlustus on esitatud RHS § 189 lg 2 p-i 2 mõttes tähtaegselt.

18. Vaidlustusmenetluse kulud

Vaidlustuse esitamiseks on Vaidlustaja tasunud riigilõivu 2560 eurot.

RHS § 198 lg 7 kohaselt: *Kui vaidlustuskomisjon vaatab vaidlustuse läbi kas või ühe vaidlustuses sisalduva nõude osas, ei kuulu tasutud riigilõiv riigilõivu seaduse alusel tagastamisele.*

Vaidlustuskomisjon on vaadanud vaidlustuse läbi ühe nõude osas, mistõttu Vaidlustaja tasutud riigilõiv tagastamisele ei kuulu.

18.1. Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

18.2. Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

(allkirjastatud digitaalselt)

Taivo Kivistik